

Phillip Nortvedts 18 minisnutter i Nyhetsdryss for 2018

Phillips Nortvedts MINISNUTTER står som en kommentar eller et innspill til tiden – ofte med et esoterisk tilsnitt til slutt i Nyhetsdryss som Dialogos sender ut på søndagene.

Phillips minisnutt 14.01.2018

ANTROPOSOFISKE FOTSPOR. En skal ikke lete lenge før man finner ting der ute i verden som en skulle tro var inspirert fra antroposofien. Dog er det nok ikke lett å finne eventuelle kilder. Men en kunne også spørre motsatt: Hva finnes i samfunnet som vi kunne lære av når vi arbeider i den ene eller andre antroposofiske sammenheng? Her i snuttene har vi hatt en rekke eksempler på dette, og det er all grunn til å fortsette. Et mantram som kommer fra en fremtredende forretningsmann lyder som følger: «Vi er mest opptatt av den kommunikasjonen som gir resultater!» Bedre kan det vel knapt sies. Men spørsmålet blir allikevel; hva slags kommunikasjon, og i hvilke sammenhenger? I vår dataalder er den kunstige intelligensen for lengst kommet, og der er det svært vanskelig å snakke om noen medmenneskelig forbindelse. Maskinene gjør det de blir bedt om eller handler ut fra informasjon. Det paradoksale er at robotene trenger svært mye data for å kunne virke adekvat. Skal vi få hjelp for livstruende sykdommer, må vi være klar til å gi fra oss informasjon om vårt eget genmateriale, verken mer eller mindre. Det dreier seg om en offensiv holdning; fra å bli overvåket av storebror til selv å stå i kontakt med maskinene. Dog vil dette innebære et klasseskille, i alle fall på kort sikt. Hvem behersker den digitale verden og hvem gjør det ikke? Vi er inne i et område hvor det har tatt tusener og millioner av år å utvikle oss som mennesker, og hvor alle disse «data» er lagret. Nå avsløres det hele, endog helt inn i sosiale relasjoner og forhold, noe vi ser i disse dager. Når det gjelder den menneskelige skoleringen på erkjennelsesveien, er det sagt: For hvert skritt du går framover, trengs tre skritt i moral og etikk. Det er vanskelig å praktisere, men uten disse korrektiver blir vi stående overfor en maskinverden som ikke vil la seg styre. Slik sett kunne en si at antroposofien er mer aktuell enn noensinne. Det er ikke bare snakk om meditasjon for sin egen del, men at den skal ha virkninger inn i livet og hjelpe oss til «resultater» – til de tre skrittene i moral og etikk.

Phillip Nortvedt, styreleder Dialogos

Phillips minisnutt 21.01.2018

KRITIKK. Kritikken av antroposofien har vært der fra første stund når vi ser tilbake på en drøyt hundre år lang historie. Det siste vi kan oppleve her hjemme på berget er en omfattende blogging. Her fremføres det knallharde angrep i øst og vest. Det er et paradoks at slike hatske angrep ofte kan ha en eller annen skjult agenda. Dog må det også sies at det også kan være folk med et berettiget sinne, da de kan ha vært behandlet på en dårlig eller klossete måte av en eller annen måte. Noe som selvsagt kan være beklagelig. Av tema som går igjen er det

blant annet historien om de to jesusbarna, om hvor ille det er i Steinerskolene, den okkulte påvirkningen, at Rudolf Steiner var antisemistisk og rasistisk, osv osv. I alle år har man svart på disse tingene, mer eller mindre godt. Og det er også miljøer utenfor de antroposofiske som har imøtegått mange av de mest absurde beskyldningene. men det hjelper ikke. Kritikken som har mer karakter av alle slags beskyldninger, gjentas og gjentas uten interesse for fruktbare dialoger. Selvfølgelig har man gjort, og gjør feil, og det er ikke alt som lar seg forsvare. Og der er endog også ting man ikke trenger å forsvare. Det er ikke noe poeng å erklære Steiner som ufeilbarlig. Det samme gjelder historiene om de to jesusbarna. Når det i bloggene også refereres til Matteus- og Lukasevangeliet så er det jo helt betimelig. Det er bare det at man kan komme til helt andre synspunkter, men da basert på kildene selv. Det vil da for mange være helt åpenbart at det tales om to forskjellige barn, det er bare å ta skriftene helt bokstavelig, og ikke komme med alle slags tolkninger.

Phillip Nortvedt, styreleder Dialogos

Phillips minisnutt 28.01.2018

WEF. I disse dager har verdens toppledere både innen politikk og finans vært samlet i Davos, den lille alpebyen i Sveits. Det har vært rekordstort fremmøte og ditto snefall, men moderne helikoptre lar seg ikke stoppe av slikt. Hva kan det komme av at de mektigste menn og kvinner har behov for å møtes i slike omgivelser? Er det en følelse av Genius Loci, stedets genius i dette bortgjemte området, som virker beroligende, bortenfor verdens ståk og mas? I vinterens hvite prakt. En ytre ramme som støtter behovet og lengselen etter noe som er større. Det sies i alle fall at begrepet «det globale» fikk en ny betydning etter at dette årlige forumet startet opp på begynnelsen av 1970-tallet. Det interessante er at også den moderne form for empati hadde sine første kimer i de tider. Men empatien kom ikke fra toppen, den begynte nedenfra. Så her har vi to strømmer som i våre dager er i ferd med å møtes. Den ene fra maktens tinder med de store selskapene som pådrivere, det andre fra det enkelte menneske – også kalt forbruker. Samtidig er tidsånden i ferd med å åpne opp styrken i et tredje felt; fra menneske til menneske. Et urbilde på dette finner vi i en imaginasjon som Rudolf Steiner ga de første lærerne i Waldorfskolen i 1919. Det dreier seg om tre områder; Det enkelte individ og hvordan det blir inspirert av sin egen genius (skysånd eller engel som Steiner kalte det). Det andre er hvordan gruppeånden kan virke mellom to mennesker. Steiner kalte det erkeengelens felt, slik det i skriften står at «hvor to eller tre er samlet i mitt navn, er jeg midt iblant dem». Det er altså noe som forsterkes idet man møtes. Dette kan da føre til en tredje dynamikk. Når en gruppe mennesker kommer inn i et handlende modus, da kan tidsånden tre hjelpende til. Vi snakker om virkninger helt opp på et globalt nivå. Det er Mikael's misjon i vår tid. Men motstanden er hard og den har vært hard. Det finnes en anti-individualisme der ute, som en forsterket egoisme. I tillegg finnes et ekstremt hat hvor folk står mot hverandre, slik vi så det på Balkan på 1990-tallet, i Afrika og flere steder i verden. Det finnes også tendenser til et «verdenspoliti» hvor de dårligst sidene av dette truer med å frata oss en menneskeverdig tilværelse. Alt dette ligger som et bakteppe til disse dagers Davos-møte. Da er det godt at et annet begrep har dukket opp, og det er ordet «innovasjon». Det beste stedet for kreativitet, tillit og innovasjon, er der hvor mennesker møtes ansikt til ansikt – i mest mulige uselviske settinger. Det er fine ord, men heldigvis finnes det også gode eksempler på dette. Da blir det mer enn Genius Loci.

Phillip Nortvedt, styreleder Dialogos

Phillips minisnutt 18.02.2018

EMPATISK KOMMUNIKASJON. Vi har med ujevne mellomrom omtalt forskjellige sider ved dagens overskrift. Det er et meget omfattende tema som vi bare står ved begynnelsen av. Den moderne form for empati kan vi si startet rundt 1980-tallet. Først var den basert på den individuelle form, fra menneske til menneske. Rundt 1990-tallet fortalte vi hvordan dette utviklet seg til å omfatte større folkegrupper og nasjoner. Berlinmuren og sovjetimperiets fall var noen eksempler på dette. Samtidig som vi da også fikk se hvordan empati kan gå gale veier og oppildne til folks egoisme. Og endelig etter 10 nye år kom den globale empatien ved blant annet ved bruk av internett. Også her lurer det store farer, hvor vi står overfor maskin og robotsamfunnet hvor individet kan forsvinne totalt. Det avgjørende punktet er hvorvidt det oppstår uselviske nettverk hvor man ikke har egoisme for øye, verken personlig, gruppemessig eller på nasjonalt og regionalt nivå. Dette må være menneskehetens største prosjekt noensinne. Det første steget er ganske enkelt: I hvilken grad greier den enkelte å få øye på sin egen egodrive? Ikke for å fjerne den, men for å kunne virke inspirerende inn i et fellesskap. Her gjelder det først å finne de personlige verdiene. Neste steg vil være å få øye på sin neste, den man står overfor. Her dreier det seg å lytte. Ikke for å utnytte den andre, men for å komme frem til en dypere forståelse som forener. Og endelig det tredje planet hvor man blir inspirert til nyskapning, i det innovative feltet som krever en sterk grad av selvdisiplin. Ringen er sluttet, og gjennom denne ideelle prosessen kan et handlingsrom oppstå, der det er mulig å mestre hvilket som helst problem. Verden blir ikke lettere, men man vil få inspirasjoner til å klare både det ene og det andre.

Phillip Nortvedt, styreleder Dialogos

Phillips minisnutt 2.04.2018

PÅSKEN. Det aller største mysterium er forbundet med påsken, uansett om man tror eller ikke tror. Det er et av mange paradokser i modernismens tidsalder at det er ganske mange ting vi ikke klarer å forholde oss til. Dog har vi muligheten til å nærme oss det uforklarlige ved å se på omgivelsene, og videre på hva som har skjedd før og etter. Når det gjelder såkalte åpenbaringer, er det alltid forvarslar. Deretter kommer selve hendelsen. Etterpå oppstår flere former for bekreftelse. Dersom det er snakk om flere åpenbaringer, er det også slik at de kan bekrefte hverandre, selv om de er svært forskjellige. I tillegg til oppstandelsens mysterium, står vi overfor ondskapens og kjærlighetens mysterium i påsken. Til den første hendelsen er vi fremdeles undrende, men når det gjelder ondskapen og kjærligheten, er det to skikkelser som har fått stor oppmerksomhet. Det dreier seg om Judas og Maria Magdalena. Rudolf Steiner har ved flere anledninger uttalt at det i vår tid gjelder det mer og mer å forstå ondskapens vesen og dynamikk. Derfor er det interessant å se hvor nyansert bilde av Judas har blitt de siste årene. Noen mener endog at Kristus kalte Judas sin venn til tross for at han visste hva som skulle skje. Det er et eksempel på at det gode og onde har stått hverandre meget nær gjennom historien. Hvem tok livet av Abel, og hvem tok livet av Cæsar i sin tid? Og hvem tok livet av den israelske statsministeren etter at han hadde mottatt Nobels fredspris? Og er det slik at man kan velge side, det onde eller det gode? Og hva betyr kunnskap? Kristus ber om tilgivelse for sine motstandere "for de vet ikke hva de gjør". Det er ikke enkelt i en tid der nyhetskilder og kommentarer kjemper om hva som er sannheten. Til sist: Kan vi kjenne oss igjen i denne store interessen for de to skikkelsene nærmest Kristus; at vi har litt av Marias kjærlighet og Judas svik i oss? Eller tror vi at ondskapen finnes der ute, langt unna vår egen personlighet? Da har vi fremdeles et stykke vei å gå. For "sannheten skal frigjøre dere", som det står i skriften (Joh 8.32).

Phillip Nortvedt, styreleder Dialogos

Phillips minisnutt 8.04.2018

STREKEN. Det er mange som har undret seg over Nokias enorme fall, fra å være verdens største selskap til å bli kjøpt opp for småpenger av Microsoft. En av flere indikasjoner på at det begynte å gå aldeles galt, var nye sjefer med fete bonuser. En av dem lagde en krittstrek på gulvet, slik at hans nære medarbeidere måtte gå over linjen – for å være med. Dette er den verst tenkelige metoden, og særlig når det opplevdes som et ultimatum. Det de nye sjefene ikke visste var at Nokias suksess var bygget på mangfold og på en tredelt, ”trefoldig” tankegang. Også vi kan oppleve slike ”streker” i livet. Sigurd Hoel var i sin tid opptatt av hvordan den ene kunne velge nazismen mens den andre ble motstandsmann. Hvordan fatale valg ble tvunget frem. I en annen sammenheng pekte Hoel på at bonden trengte en trang glugge i fjøset, for å oppdage det praktfulle landskapet som omgav gården. Vi trenger å ramme inn – for å oppdage det vakre. Det hjelper oss til å ta de riktige valgene. Da er det ikke et enten-eller, men et både-og. Det kan være svært vanskelig å begi seg ut av komfortsonen. Derfor er det en ny spennende trend som har dukket opp innenfor innovasjon og ledelse. Individet er kommet i fokus. Det vil si de impulser som kan komme fra hver enkelt av oss. Det avgjørende er å finne en personlig sparringpartner for å kunne få testet ut det man holder på med, før man går videre og danner en forsterket form. Det er allerede flere eksempler på at en slik arbeidsmåte er vellykket, langt bedre enn alle slags brainstorminger og kostbare markedsundersøkelser. I et tilfelle testet vedkommende ut sine ideer på familiemedlemmer! Det avgjørende – når man skal finne en å bryne seg på, er at man klarer å etablere en tillitssone. Hvis man får det til, kan mektige rom oppstå mellom to mennesker hvor intet forblir umulig. En slik ”modell” ligner svært på den Mikaelsimagasjonen som Rudolf Steiner ga til de første lærerne i Waldorfskolen i 1919. Det avgjørende er at hver enkelt ser og blir sett, at man gir og får ansvar, og at man finner en støttepartner på like fot. Man kunne si en gjensidig mentorrolle. Da vil det være mulig å passere mange streker og ofte selvpålagte grenser, som tidligere virket uoverkommelige.

Phillip Nortvedt, styreleder Dialogos

Phillips minisnutt 13.05.2018

MENNESKET OG NETTET. En ting er helt sikkert, vi går mot en mer og mer automatisert verden, hvor robotene vil avlaste oss i de fleste arbeidsområder, også innenfor humaniora! Det har vært vanlig at en forsker må bruke en tredel av tiden sin på å gjøre seg oppdatert på tidligere kunnskap. Med den digitale verden vil dette minimaliseres, og endog være mye mer oversiktlig. Kjøpesentre vil bli borte, mer og mer av handelen vil foregå på nettet. Noe som allerede er sterkt merkbart i USA. Men den som tror at Silicon Valley er mest opptatt av det digitale, tar feil. De tre største foretakene i verden i dag er riktignok basert på internettløsninger, men suksessen er basert på å sette mennesket i sentrum. Et meget merkelig paradoks. Og rett nok, ikke uten videre av det gode. Utfordringene synes helt uoverskuelige. I et seminar nylig var det en som pekte på fire av de gamle klassiske, greske dydene: Klokskap, Rettferdighet, Selvbesinnelse og Mot. Et godt supplement kan være noen råd Rudolf Steiner ga til de første Waldorflærerne: Prøv ikke å bli sur når det blir vanskelig, vær et menneske som interesserer seg for verden (og selvsagt også elevene og kollegaene!). Vær oppfinnsom og kreativ i din undervisning. Med andre ord, det er fremdeles mennesket som står i sentrum, med alle våre evner og feil. Så kan en spørre om hvor lang vei det er fra å gjenoppdage de gamle idealene til å komme inn i en spirituell forståelse av mennesket og samfunnet.

Phillip Nortvedt, styreleder Dialogos

Phillips minisnutt 21.05.2018

TRUST. Så har vi atter hatt to storslagne dager i Oslo med World business Peace seminarer og utdelinger av priser. Det var ett begrep som var en gjenganger: «Trust», altså ikke stiftelse, men «tillit». Dette ble også bekreftet av the Lord Mayor of London. Han var i Tigerstaden på bakgrunn av Brexit. Det gjør inntrykk når en slik kar med bakgrunn fra internasjonal toppfinans og rådgivning hamret løs med betydningen av tillit på alle fronter. Men hvordan skaper man da tillit? Det går ikke uten verdier og visjoner. Det er – som tidligere påpekt – blitt et moteord som ikke fungerer dersom man utelater det øvende. For det finnes ingen fasit. En start kan være alltid å se etter det beste både hos seg selv og alle andre. Det dårlige, skyggesidene, er det ikke så vanskelig å få øye på. Gjennom et arbeide rundt det positive kan man hjelpe til med å forvandle den såkalte dobbeltgjengeren. Dette var og er noe av det viktigste som skikkelsen Manes i sin tid sto for, og som vil være en mektig impuls innover i fremtiden. Så da kan vi vel legge noen såkorn her og nå.

Phillip Nortvedt, styremedlem i Dialogos

Phillips minisnutt 30.09.2018

OSLO INNOVATION WEEK: Mandag 24. september var det samlet rundt 900 unge entreprenører fra hele verden til åpningen av Oslo Innovation Week i Oslo Rådhus, med 200 foredragsholdere og workshops over en hel uke. Noen kvartaler unna holdt STEINERUKA et symposium med Nicanor Perlas som frontfigur. En større kontrast kan man vanskelig tenke seg. (Omtale av Steineruka følger neste søndag.) Det var nærmest en elektrisk stemning i den store salen i Rådhuset, med forskjellige bordsetninger rundt podiet. Men denne stemningen forsvant raskt da møtet kom i gang. Det hele dreide seg nesten utelukkende om promoteringer og informasjon om ulike former for bitcoinløsninger. Blant annet fortalte unge kvinner fra forskjellige kontinenter om sine egne løsningsinitiativer som sprer seg med rekordfart i ulike nettverk over hele kloden. Det var som om det la seg et tåketeppe over hele forsamlingen. Det var også ett sentralt uttrykk kalt blockchain, som verken paneldeltagerne eller fascillitatorene greide å forklare hva var! Undertegnede satt igjen med et inntrykk av at med disse internettpengelokomotivene står vi overfor et totalt kaos i verdensøkonomien i løpet av noen få år. Det vil influere hver eneste av oss vanlige mennesker. Det er tydelig at Rudolf Steiner visste hva han snakket om for 100 år siden om at vi ville stå foran stupet til all menneskelig sivilisasjon i det 21. århundre. Og bedre ble det ikke når toppsjefen i DNB samme dag varslet for en økende skremmende tendens til hacking som vil være svært vanskelig å få bukt med. På sikt kan man håpe på at det kan bli fruktbare allianser mellom bankene, de mest avanserte hackere og bitcoinfolk. En positiv dynamikk i den nye fremadstormende økonomien er at det vil bli mulig å handle direkte med produsenter med mer.

Phillip Nortvedt, styremedlem i Dialogos

Phillips minisnutt 14.10.2018

STEINERUKA. Steineruka åpnet med evenementer i Josefines og Oscars gate. Et meget fint grep synes undertegnede, hvor de forskjellige aktiviteter kom til syne. Det var små foredrag, stands og matservering, mm. Selve logistikken med plasseringen av de forskjellige tingene kan helt sikkert forbedres, men det var en velgjørende opplevelse å oppleve halmballer og grønnsaker midt inne i asfalten! En skikkelig uke skal jo også ha en åpningsfest, og det foregikk på Berle lørdag kveld. Aktivist og foredragsholder Nicanor Perlas var kommet fra Filipinene, og han var mye på banen; både lørdag, søndag, mandag og tirsdag – i forskjellige arenaer og med ulike betoning. Det var et skremmende perspektiv han trakk opp, med 5G

mobilnettverk som blir mye sterkere, og som truer med å undergrave vår frihet, og endog vår fysiske eksistens hvis neste versjon kommer. Det var derfor veldig bra at Steineruka hadde et så bredt felt å by på med kunstseminaret onsdag, og lørdagen, på selveste Mikaelstdagen, en meget stemningsfull lysfest i Frognerparken. De siste dagene var det seminar i Kristensamfunnet. Det er ganske modig å satse så vidt og bredt, og prosjektleder Tinken Laurantzon skal ha stor takk for en sikker hånd gjennom det hele. Mange har latt seg imponere! Og en takk til Sissel Jenseth, som i regi av Dialogos greide å gjennomføre fellesbladet «Mennesket». Her har det kommet mange positive tilbakemeldinger. Da gjenstår en gjennomgang av årets erfaringer og forhåpentligvis vil det være mulig med en fortsettelse neste år. Men det kommer ikke av seg selv. Det er mange mennesker som har gjort dette mulig, og ikke så rent få som burde nevnes og takkes!

Phillip Nortvedt, styremedlem i Dialogos

Phillips minisnutt 21.10.2018

RUDOLF STEINER. I 1918 gikk Rudolf Steiner nøye gjennom grunnbøkene i antroposofien. Noe nytt skulle komme til verden gjennom tregreningen, og han ville sjekke om «det gamle» fremdeles hadde hold etter nesten 20 års virksomhet. Hvordan ser det ut i dag 100 år senere? Fra og med 2011 har interessen for Steiner vært meget omfattende, fra gemen kritikk og angrep på den ene siden, til omfattende dokumentasjoner på den andre siden. Blant annet av Peter Selg og Kaj Skagen. Det hele dreier seg om godt over 5000 sider, og det er bare to andre skikkelser i verdenshistorien som kan vise til en slik interesse. Kritikken har vært meget snedig og sofistisert, idet man har kommet med en rekke interessante detaljer, men hvor det stadig skinner gjennom at Steiner ikke var til å stole på, at han ikke holdt avtaler, og at hans metode var klipp og lim, som Helmut Zander hevder. I antroposofiske kretser har det vært og er en tendens til å relativere Steiner, hvor det er lett å miste hans originalitet og hans oppdrag av syne. Selvsagt kan det være både interessant og spennende å sammenligne antroposofien og dens metoder med østlige former for meditasjoner, og endog å la seg inspirere av dette. I Mellom-Europa er det etterhvert vokst frem et stort miljø rundt meditasjon og dens ulike former. Det sentrale spørsmålet blir dog stående; hva er den innerste kjernen i antroposofien? Her kan vi bare nevne et fenomen, og det er Rudolf Steiners lansering av den eteriske Kristus fra og med midtre del av 1900-tallet. Og i dag vet vi at millioner av mennesker i kritiske situasjoner har hatt sterke spirituelle opplevelser, uten at de kanskje helt kan forklare hva som skjedde. For fremdeles mangler vi begreper og ord på så skjelsettende begivenheter, hvor hele livet blir satt på prøve, men som for mange også innebærer en helt ny kurs og retning i livet.

Phillip Nortvedt, styremedlem i Dialogos

Phillips minisnutt 4.11.2018

ORKAN OG HØYTRYKK. Det ble nylig meldt om at en orkan fra vest skulle feie over kyst-Norge. Så kom det heldigvis en motmelding om at den ville bli stoppet av et høytrykk fra Russland. Nå er det dessverre ikke den alarmerende militære opptrappingen vi snakker om. Det er flere tiår siden vi hadde en slik NATO-øvelse på norsk jord, som den vi i disse dager er vitne til. Og propagandaapparatet er ikke mindre. En meget anerkjent professor i historie og krigsstrategi ble spurt om den massive utbyggingen av rakettbaser i Øst-Europa nær den russiske grensen og med dertil påfølgende militærbaser: «Hvordan ville man reagere dersom man ble omringet av naboer med et våpenarsenal som var 10 ganger mer enn det en selv besitter?» Han mente at problemstillingen ikke var relevant, og dermed var man like langt. Han hadde tydeligvis glemt hva som skjedde under Cubakrisen da Kennedy var president. I ly

av dagens NATO-øvelse har det kommet til to ekstra elementer, det ene er bombing med skarpt fra fly, og det andre er tilstedeværelsen av et mektig atomdrevet amerikansk hangarskip. Norske politikere med andre gjester sitter på ærestribunen og bivåner et tenkt sjøslag i Trondheimsfjorden. Slik kunne vi fortsette ... Bare retorikken i seg selv kan man bli ganske betenkt over. Hvor har det blitt av dialogen? Europa har to ødeleggende kriger bak seg, ingen av dem ble startet fra østlig hold. Det er ikke mye man som sivilborger kan stille opp med utover å følge med så godt man kan. Myndighetene har i alle fall skåret kraftig ned på støtte til de forskjellige fredsorganisasjonene. De mener tydeligvis at det ikke er så viktig med opplysninger om hva som foregår fra annet hold enn de offisielle kanalene.

Phillip Nortvedt, styremedlem i Dialogos

Phillips minisnutt 11.11.2018

AVSLUTNING? Den store NATO-øvelsen er over, samtidig som Norsk utenrikspolitisk institutt (NUPI) holdt et stort seminar; New world – new NATO, sist torsdag. Det er et prestisje arrangement med celebre utenlandske gjester. Særlig hovedtaleren, Constanze Stelzenmüller, fra The Brookings Institution (Washington), imponerte stort. Uten manuskript talte hun om sin store bekymring over dagens internasjonale politiske klima. Ikke i løpet av sin 20-årige virksomhet har hun opplevd slike tilstander som nå legges for dagen, og dette skyldes ikke bare en uberegnelig president i USA. Nei, hun sammenlignet dagens «sovende» politikere med situasjonen rundt 1913, hvor den tidens ledere nærmest ubevisst styrte inn i katastrofen, den første verdenskrig. Det er interessant at det ikke bare er Steiner som har hatt slike tanker. Så gjenstår å se om dagens beslutningstakere våkner opp før det er for sent. Vi får håpe at den havarerte fregatten til nesten 4 milliarder på øvelsens siste dager ikke er et symbol på hva som kan komme. Hvordan kan et toppmoderne kripsskip kollidere med en supertanker med full kraft? Når det gjaldt andre deler av NUPIs konferanse var det mange interessante refleksjoner rundt samarbeide i alle former: Hvordan kan man få til felles forsvarssystemer, ikke bare i EU, men også i Norden? Hva mener egentlig den franske presidenten Macron med sine utspill om å styrke den militære kapasiteten i Europa? Videre var det verd å merke seg at noen også kom inn på at reellt sett er NATO inne i en totalt annen situasjon idag, etter Sovjetunionens fall. Det er dog snart 30 år siden! Interessant å merke seg at nesten uansett hvilket tema man debatterer, så kommer man tilbake til betydningen av tillit. Også der hvor det er tale om rent militærstrategiske overlegninger.

Phillip Nortvedt, styremedlem i Dialogos

Phillips minisnutt 18.11.2018

1968: Det har vært skrevet og sagt svært mye om 1918. Sist i Paris hvor alle vestlige toppledere var samlet. Den franske presidenten uttalte at nasjonalisme er en forbrytelse! Tankevekkende er det at mange vil reise murer og vegger ved sine nasjonale grenser både her og der. Ungarn, Saudi-Arabia, Spania, Israel og USA, for å nevne noen. Når det gjelder 1968, er det fint lite å høre. Men studentene og arbeiderne i Frankrike greide den gang å ryste statens grunnvoller, slik at endog president Charles de Gaulle måtte «flykte» til Tyskland for noen dager. Det var to ytterpunkter; den aggressive motstanden og protestene på den ene siden, og den myke flower-power-bevegelsen på den andre siden. På det viset ble tiden som skulle komme ganske individualisert, og det mønsteret er ganske sterkt til dags dato! Dessverre greide man ikke opparbeide den indre friheten, og narkotikaen kom for fullt. For eksempel ble hasj solgt på åpen gate i Trondhjem 1970, og ganske snart kom også ecstasy. Den motsatte polen var fremveksten av ml-bevegelsen. Ganske merkelig når man tenker på

hvilke katastrofer Maos kulturrevolusjon medførte. I det røde studentersamfunnet fantes de aller beste studentene, oratoriske genier, rett og slett! Så får vi da bare håpe at det beste av den individuelle arven etter 1968 på en sunn måte kan fungere sammen med den kollektive statsmakten på den andre siden i årene som kommer. Det er i alle fall merkelig å se at mange av rebellene etter ungdomsopprørene fra 1960-tallet etterhvert kom i ledende samfunnsposisjoner.

Phillip Nortvedt, styremedlem i Dialogos

Phillips minisnutt 2.12.2018

I DUSJEN. En bekjent fortalte for en stund siden at hans tenåringsbarn hadde begynt å sitte i dusjen. Årene går, og nye problemer dukker opp. På Kielfergen er det nå folk som ikke kommer inn i dusjen. Kanskje burde de være glade for det. Det må tross alt være bedre, enn å bli sittende fast på innsiden. (Legemer utvider seg når de blir varmet opp.) Heldigvis finnes det en tredje variant: En far fortalte hvordan han elsket å løpe ut sammen med barna i guds frie natur når det regnet som verst. De himmelske dråper virker inspirerende på hele familien. Men mannen glemte tydeligvis å ta med seg sin kone med i regndansen, i alle fall er de nå skilt. I de større sammenhenger har vannet blitt til ett av de helt store geopolitiske spørsmålene. I store deler av verden er tørken et økende problem. Det være seg den siste sommeren her i Norden eller storbrannen i California. Der hadde forøvrig den amerikanske presidenten en rekke kreative løsninger, endog det å rake løv. Mer enn 700 millioner mangler tilgang til rent vann, og det er flere tusen som hver eneste dag dør på grunn av dette. Det merkelige er at cirka 70 prosent av kloden er dekket av vann. 97,2 % er dette er salt og ca 2 % er frosset. Da blir det ikke mye igjen til drikkevann. Det meste av dette er grunnvann og noe er vanndamp i atmosfæren. Da må vi si at vi befinner oss i en ytterst marginal posisjon. De mange egenskapene til vannet er fascinerende. Den største tettheten ligger på 3,98 grader Celcius. Det vil da si at dette vannet synker. Men allerede under 4 grader blir vannet så mye lettere, at det oppstår nye strømninger. Denne dynamikken er helt avgjørende for alt liv på Jorden. Et annet mysterium er da menneskekroppens temperatur, hvor bittesmå utslag, enten over eller under middels, fører til alle slags sykdommer. Om vi ut fra disse fakta vil dusje og spise annerledes, gjenstår å se. Men en dypere forståelse av vannet vesen og egenskaper vil i alle fall være påkrevet. Et eksempel blant mange er hvordan biologisk-dynamisk jordbruk kan klare seg med et langt mindre vannforbruk enn det som er drevet med kunstgjødsel. Glem heller ikke spennet fra de store verdenshavene til den enkelte vanndråpe. Og hvilken lykkefølelse er det ikke å gå ut i gresset en sommermorgen etter en regnnatt, og se hele verden og solen speile seg i den enkelte dråpes ovale, gjennomsiktige krystallklare form.

Phillip Nortvedt, styremedlem i Dialogos

Phillips minisnutt 9.12.2018

LOVE. Nylig kunne vi høre presidenten i USA fortelle: «We fell in love.» Den heldige utvalgte var Nord-Koreas leder. Nå er det jo slik at det finnes flere former for kjærlighet: Den erotisk-fysiske, den sjelelige vennekjærligen Philia, og den åndelige, rent platonske kjærlighet, Agape. Var det Philia som Donald Trump opplevde montro? En norsk guru påstår at dersom man bruker tid på å se inn i hvilket som helst ansikt, vil man etter noen minutter føle en form for kjærlighet, uansett. Ser man på de såkalte nær-døden-opplevelsene, kan man høre lignende historier. Vi har jo hørt en kjent norsk komiker som var erklært klinisk død to ganger. På den andre siden opplevde han at slektningene var mest opptatt av alle hans feil og svake sider gjennom livet. Det var det de hadde elsket aller mest, det vil si at det var der de følte de kunne hjelpe best! En annen variant er at man kan oppleve forskjellige tidsvarianter av kjærligheten: Den som kommer fra fortiden, den som er rettet mot fremtiden, og endelig

den som er i balanse mellom fortid og fremtid. En amerikansk psykiater opplevde Guds kjærlighet i døden. Tilbake til de jordiske forholdene, lengtet han tilbake til dette. Men etterhvert oppdaget han at han kunne oppleve slike kvaliteter i daglige møter med mennesker. Så det gjelder å være våkne mens vi haster forbi hverandre. Og dersom vi velger å ta den omtalte president på alvor, er det jo ganske frapperende at to som har truet hverandre med atombomber, i et møte ansikt til ansikt, føler kjærlighet. Stort nærmere det guddommelige kan man vel ikke komme? Allerede i 1918 fortalte Rudolf Steiner at slike menneskemøter vil skje i fremtiden, altså møter hvor man opplever det guddommelige i hverandre.

Phillip Nortvedt, styremedlem i Dialogos

Phillips minisnutt 16.12.2018

ALFRED NOBEL. Fredsprisuken er over, og aldri har den vel vært så symboltung som dette året. Atter kommer de mest grufulle historier om hvordan kvinner blir mishandlet i forskjellige krigsområder. Vi snakker også om folkemord slik som mot jesidiene i Syria og Irak. Det er fra denne gruppen Nadia Murad kommer. Det sies at på deres hellige sted vokste Adam opp. Så der kom vel også etterhvert Eva? Slik sett kan dette folkets tragiske skjebne sees som et angrep mot hele menneskeheten som sådan. Det rare er at vi trenger slike myter for å forstå dybden og alvoret i det som foregår. Hvilket paradoks er det ikke at denne folkegruppen alltid først ber for de andre innen de tar opp sine egne bekymringer. Det dreier seg innerst inne om deg og meg, enten vi liker det eller ikke. Slik som når den fantastiske legen fra Kongo, Denis Mukwege, fortalte oss at utbyttingen av råstoffer er en viktig del av terroren. Råstoffer som sikrer viktige ting i vår vestlige verden. Det er dessverre ikke bare i Kongo at vi tar oss til rette når det gjelder jordens verdier. Også Irak, Angola, Libya, Nigeria og endog Afghanistan og flere andre steder. Det er selvsagt ikke bare de vestlige landene som har skylden for disse misforholdene, men vi har midlene til å få en ende på det! Spørsmålet er om vi greier å ta til oss at våre væremåter kan bety noe for de fattige landene. Det gjør i alle fall inntrykk at det kom umiddelbare reaksjoner på Denis Mukweges tale. Det er nå flere som vil gjennomgå sitt forhold til Kongo. Den vestlige verden representert med EU og Nord-Amerika har ikke mer enn ca 12 % av jordens befolkning, så dersom vi ikke greier å snu utbyttingen, vil det bare være et tidsspørsmål før vi havner helt i bakevjen. Den massive militære opprustningen vil ikke kunne hjelpe oss i lengden. Kan årets Nobelpris bli et veiskille? At prisen ikke bare blir tildelt eliten. Den blir da en anerkjennelse, hvor de som står midt oppe i striden kan tale til oss. På den måten kan fredsprisen bli mer autentisk. Og det er kvinnene som må lide mest. Nylig ble en mann i det innerste svenske nobelmiljøet dømt for trakassering og voldtekt. Så mishandlingen av det annet kjønn er ikke bare der ute. Jeg tror Nobel ville vært veldig fornøyd med tildelingen av årets pris. Den peker på det aller viktigste. Oppveksten av alle de barna som også må lide sammen med sine mødre, men som allikevel kan klare seg til tross for ondskapen. Til sist; da Alfred Nobel ved en feiltagelse fikk lese sin egen nekrolog, ble han så nedtrykt at han bestemte seg for å opprette Fredsprisen. Så kanskje vi alle kunne ha godt av å lese våre egne etterskrifter, som et mulig incitament til å endre på ett eller annet i livet?

Phillip Nortvedt, styremedlem i Dialogos

Phillips minisnutt 30.12.2018

NYTT ÅR. Før det nye året kommer, feirer vi i forbindelse med julen flere parallelle hendelser. For det første har vi de fire adventsukene. De danner opptakten til julaften. Deretter har vi de 12 hellige nettene frem mot den 6. januar. Den første adventsuken markerer alt det

som er fysisk og materielt. I den andre uken ser vi på det som strømmer og beveger seg, de dynamiske kreftene som danner grunnlaget for alt liv i kosmos, det vi kaller det eteriske. Så kommer den tredje uken hvor sjelen, det følelsesmessige bygges opp, forventningene i sjelen til det som skal skje. Vi befinner oss i det astrale feltet. Endelig har vi den fjerde og siste adventuken som dreier seg om en dypere forståelse av forholdet mellom himmel og jord, hvor jeget og bevisstheten spiller den vesentlige rollen. Det vil blant annet si å få en forståelse for helheten; både det som har vært og det som skal komme. Tre dager før selveste julaften står jorden i sitt dypeste punkt. Det er som om naturen trenger denne tiden til å ta imot det lille Jesusbarnet i den mørkeste tiden. Den 25. desember starter de 12 hellige nettene som går frem til den 6. januar. Jorden tar da imot de tilsvarende stjernebildene – i en «direkte sending». Den 25. desember starter med fiskenes tegn. Deretter følger innvirkningene fra vannmannen, stebukken, skytten, og så videre helt frem til værens tegn, som er den 5. januar og igjen fiskene den 6. I den østlige ortodokse kirken er Epifanias den 6. dagen for Jesu fødsel. Da skjønner vi også noe mer om bakgrunnen for at Rudolf Steiner grunnla de nye mysteriene i denne tiden fra den 25. desember til nyttårsaften 1923. I en rekke foredrag fortalte essensen av de gamle innvielsesritualene. Det nye bestod av en firedelet mantramsgruppe som det første skrittet. Ringen ble sluttet til et omfattende hele, hvor både fortid, nåtid og fremtid danner en dynamisk enhet. Da forstår vi muligens at det kristne mysteriet ikke lar seg fatte i en enkel tradisjon. Det er det som er ett av kravene til det moderne mennesket, at vi prøver å se hvordan store sammenhenger kan henge sammen med enkeltstående «detaljer».

Phillip Nortvedt, styremedlem i Dialogos